

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Факультет інформатики, математики та економіки

Кафедра педагогіки і педагогічної майстерності

Назва курсу <i>Нормативний / вибірковий</i>	Педагогіка та психологія передвищої та вищої освіти Модуль 1. Педагогіка передвищої та вищої освіти нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/ магістр / доктор філософії Освітня програма	Магістр ОП Спеціальна освіта. Логопедія
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024/ I семестр / 1 рік навчання
Викладач	Дудко Ярослава Вікторівна
Профайл викладача	http://fim.mdpu.org.ua/fakultet-informatiki-matematiki-ta/kafedra-pedagogiki-ta-pedagogichnoyi-m/sklad-kafedri-pedagogiki-ta-pedagogichnoyi-majsternosti/dudko-yaroslava-viktorivna/
Контактний тел.	
Е-mail:	jaroslava.zav@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=6633
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щочетверга, згідно з графіком роботи кафедри педагогіки і педагогічної майстерності. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Навчальний курс «Педагогіка передвищої та вищої освіти» є невід'ємним складником системи підготовки вчителів та викладачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Вивчення курсу передбачає продовження формування інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, особистих та професійних умінь і навичок майбутніх фахівців педагогічної освіти. По закінченню вивчення курсу здобувачі демонструватимуть навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших; зможуть застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу, а також здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері освіти та діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження. Курс ґрунтується на засадах компетентнісного підходу в освіті.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка передвищої та вищої освіти» є набуття знань про особливості процесу навчання у закладі передвищої вищої освіти, його характер і функції в стимулюванні професійного зростання майбутніх фахівців, формування психолого-педагогічних умінь майбутнього викладача передвищої та вищої освіти, формування готовності оптимально й творчо використовувати педагогічні знання у своїй професійній діяльності на основі теоретичного осмислення сутності педагогічного процесу як цілісної, гнучкої, гуманістично-зорієнтованої системи.

Завданнями курсу є:

- поглиблення, розширення, інтеграція знань з педагогіки передвищої та вищої школи, педагогічної майстерності, сучасних технологій навчання тощо;
- практичне опанування здобувачами другого ступеня вищої освіти різними формами організації освітнього процесу у закладах передвищої та вищої освіти; виховання особистих якостей майбутнього викладача;
- прагнення до самонавчання, самовиховання, самовдосконалення.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу в спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти, закладах фахової передвищої, вищої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання (РН)

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

5. ОБСЯГ КУРСУ

2 (кредити)

Вид заняття	лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Кількість годин 60 год	16	8	36

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: всі види робіт необхідно виконувати у визначені строки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Пропущені заняття відпрацьовуються протягом 2 тижнів на кафедрі в часи консультацій викладача. Питання щодо курсу можна задати викладачу через мережу Facebook, MOODLE або E-mail.

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot, сервіс MOODLE).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За б'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

На заняттях вітаються прояви креативності та індивідуальний підхід до кожного здобувача вищої освіти.

При оцінюванні враховується активність і відвідуваність занять.

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ						
1	Тема 1. Педагогіка передвищої та вищої освіти як навчальний предмет	Лекція (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	2, 4, 7	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 2. Заклади	Лекція (2 год.)	5, 8, 11, 16,	Опрацювати лекційний	0,1	впродовж першого

	передвищої та вищої освіти як освітні установи системи освіти	Самостійна робота (4 год.)		матеріал, підготува тися до семінарського заняття		навчально го семестру (перший періодичн ий контроль)
3	Тема 3. Структура та зміст передвищої та вищої освіти	Лекція (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1, 3, 10	Опрацювати лекційний матеріал, підготува тися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчально го семестру (перший періодичн ий контроль)
4	Тема 4. Моніторинг якості освіти у закладах передвищої та вищої освіти	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	5, 6, 7, 8	Підготува тися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчально го семестру (перший періодичн ий контроль)
5	Тема 5. Сутність та закономірност і освітнього процесу у закладах передвищої та вищої освіти	Лекція (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	9, 10, 12, 13	Опрацювати лекційний матеріал, підготува тися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчально го семестру (перший періодичн ий контроль)
6	Тема 6. Організація освітнього процесу у закладах передвищої та вищої освіти	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	5, 8, 9, 17	Опрацювати лекційний матеріал, підготува тися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчально го семестру (перший періодичн

						ий контроль)
7	Тема 7. Традиційні та інноваційні методи і прийоми навчання у закладах передвищої та вищої освіти	Семінарське заняття (4 год.)	4, 5, 9, 10	Підготуватися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
8	Тема 8. Особливості управління освітнім процесом у закладах передвищої та вищої освіти	Лекція (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1, 3, 10, 11, 12	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до модулю	0,1	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

БЛОК 2
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

9	Тема 9. Сучасні наукові підходи до аналізу змісту педагогічної діяльності у закладах передвищої та вищої освіти	Лекція (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1, 2, 3, 6, 9	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема 10. Зміст і структура готовності майбутніх викладачів до освітньої діяльності у закладах	Лекція (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	2, 4, 5, 9	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

	передвищої та вищої освіти					
11	Тема 11. Культура цілепокладання викладача як чинник продуктивного розв'язання педагогічних задач у професійній діяльності	Самостійна робота (4 год.)	6, 7, 11, 12, 19	Опрацювати матеріал, підготуватися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 12. Проблеми становлення професійно-гуманістичних мотивів сучасної педагогічної діяльності у закладах передвищої та вищої освіти	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	4, 5, 7, 8, 18	Підготуватися до семінарського заняття	0,1	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
13	Тема 13. Професійно-педагогічні уміння як чинник формування професійної компетентності і педагогічної майстерності сучасного викладача закладу передвищої та вищої освіти	Лекція (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	7, 9, 11, 12, 17	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до модулю	0,1	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7.2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Лекція 1. Педагогіка передвищої та вищої освіти як навчальний предмет	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості педагогіки передвищої та вищої освіти. 2. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи. 3. Зв'язок педагогіки вищої та передвищої школи з іншими науками. 4. Дидактичні принципи навчання у закладах передвищої та вищої освіти.
Лекція 2. Заклади передвищої та вищої освіти як освітні установи системи освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні педагогічні системи. 2. Визначення понять «заклад передвищої освіти» та «заклад вищої освіти». 3. Типи закладів передвищої та вищої освіти. 4. Правовий статус закладів передвищої та вищої освіти. 5. Мета, головні завдання, права та обов'язки діяльності закладів передвищої та вищої освіти.
Лекція 3. Структура та зміст передвищої та вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення терміну «вища освіта». 2. Структура передвищої та вищої освіти. 3. Стандарти передвищої та вищої освіти. 4. Документи про передвищу та про вищу освіту. 5. Післядипломна освіта.
Лекція 4. Сутність та закономірності навчального процесу у закладах передвищої та вищої освіти.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та історичні типи навчання. Соціальні функції навчання. 2. Закономірності і принципи навчання 3. Сутність і вихідні категорії проблемного навчання. 4. Модульна система навчання у закладах передвищої та вищої освіти. 5. Курсова і предметна системи організації навчального процесу в сучасній пердвищій та вищій школах.
Лекція 5. Особливості управління освітнім процесом у закладах передвищої та вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність управління освітнім процесом у закладах передвищої та вищої освіти. 2. Нормативно-правове забезпечення управління освітнім процесом у закладах передвищої та вищої освіти.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Інформаційне забезпечення управління освітнім процесом у закладах передвищої та вищої освіти. 4. Науково-методичне забезпечення управління освітнім процесом у закладах передвищої та вищої освіти. 5. Організаційно-педагогічні засади управління освітнім процесом у закладах передвищої та вищої освіти.
Лекція 6. Сучасні наукові підходи до аналізу змісту педагогічної діяльності у закладах передвищої та вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наукові підходи до аналізу змісту педагогічної діяльності 2. Поняття про методи та прийоми навчання. 3. Класифікація методів навчання. 4. Зміст діяльності викладача та студентів при використанні різних методів навчання.
Лекція 7. Зміст і структура готовності майбутніх викладачів до освітньої діяльності у закладах передвищої та вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічні і науково-педагогічні працівники. 2. Основні посади педагогічних і науково-педагогічних працівників. 3. Робочий час педагогічних та науково-педагогічних працівників. 4. Права і обов'язки педагогічних та науково-педагогічних працівників.
Лекція 8. Професійно-педагогічні уміння як чинник формування професійної компетентності і педагогічної майстерності сучасного викладача закладу передвищої та вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна готовність викладача як об'єкт наукових досліджень. 2. Структурні компоненти готовності до професійно-педагогічної діяльності. 3. Узагальнені показники професійно-педагогічної готовності майбутніх викладачів.

7.3 СХЕМА КУРСУ (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Тема СЕМІНАРСЬКОГО заняття	Зміст практичного заняття
1. Моніторинг якості освіти у закладах передвищої та вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання і види педагогічного контролю у закладах передвищої та вищої освіти. 2. Методи і форми контролю навчальної успішності здобувачів передвищої та вищої освіти. Тестування. Форми та критерії якості тестових завдань.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів передвищої та вищої освіти. 4. Контроль та оцінка успішності здобувачів передвищої та вищої освіти в умовах кредитно-модульної системи навчання.
2. Організація освітнього процесу у закладах передвищої та вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічна майстерність викладача закладів передвищої та вищої освіти. 2. Педагогічний професіоналізм діяльності та професіоналізм особистості викладача передвищої та вищої школи. Професійні та особистісні якості викладача. 3. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності та авторитет викладача. 4. Професійні деформації у педагогічній діяльності. 5. Загальна психологічна характеристика студентського віку. Соціалізація особистості студента в умовах розвитку закладів передвищої та вищої освіти.
3 Традиційні та інноваційні методи і прийоми навчання у закладах передвищої та вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні закономірності та принципи навчання у закладах передвищої та вищої освіти. 2. Сутність і структура освітнього процесу у закладах передвищої та вищої освіти. 3. Цілі навчання у ВШ (дидактичні, розвивальні, виховні). Мета та зміст освіти у передвищій та вищій школах. Критерії відбору змісту освіти. Теорії формування змісту освіти. Компоненти змісту освіти. 4. Традиційні методи і прийоми навчання у закладах передвищої та вищої освіти. 5. Інноваційні методи і прийоми навчання у закладах передвищої та вищої освіти.
3. Зміст і структура готовності майбутніх викладачів до освітньої діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікації методів навчання. Особливості методів навчання у закладах передвищої та вищої освіти. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання. 2. Інтерактивні методи навчання: методика проведення та рекомендації щодо їхнього застосування. 3. Засоби навчання у закладах передвищої та вищої освіти: методика застосування. 4. Сучасні освітні технології. Дистанційне навчання у закладах передвищої та вищої освіти.
4. Проблеми становлення професійно-гуманістичних	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мотиви навчання у передвищій та вищій школах. Готовність до навчання у передвищій та вищій школах.

мотивів сучасної педагогічної діяльності у закладах передвищої та вищої освіти	<p>2. Причини неуспішності здобувачів освіти. Основні труднощі в процесі формування наукових понять здобувачів.</p> <p>3. Шляхи оптимізації пізнавальної діяльності здобувачів передвищої та вищої освіти.</p> <p>4. Проблеми становлення професійно-гуманістичних мотивів сучасної педагогічної діяльності у закладах передвищої та вищої освіти.</p>
--	--

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Студент і студентство як об'єкт і суб'єкт виховання.	<p>Підготовка до заняття, самостійне опрацювання матеріалів, розміщених на сайті персональних навчальних систем щодо економічного виховання, формування професійно-важливих якостей. Підготовка до контрольної роботи.</p> <p>Оформлення теоретичного завдання № 4. «Кодекс цінностей сучасного суспільства»</p> <p>Основна: [3; 5 – 7; 8]; додаткова: [14 – 6].</p>
Тема 2. Наукові основи педагогіки у закладах передвищої та вищої освіти	<p>Самостійне опрацювання літератури та нормативних документів з пріоритетних напрямків державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні, реалізації Європейської кредитно-трансферної системи, створення та діяльність перших ВНЗ.</p> <p>Основна: [3; 5; 7]; додаткова: [9; 17]</p> <p>Теоретичні завдання</p> <p>№1. «Проблеми вищої школи та шляхи їх вирішення», Вивчення лекційного матеріалу.</p> <p>№ 2 «Аналіз основних категорій педагогіки вищої школи»</p>
Тема 3. Особистісно-професійне становлення здобувача у закладах передвищої та вищої освіти	<p>Підготовка до заняття, вивчення додаткового матеріалу щодо стану студентської молоді в Україні, характеристик студентоцентрованого підходу, студентського самоврядування.</p> <p>Практичне завдання № 3. «Професіограма фахівця (професія за спеціальністю). Програма розвитку»</p> <p>Основна: [3; 6; 7]; додаткова: [11 – 16]</p>

Тема 4. Управління закладом передвищої та вищої освіти	Вивчення питань на самоопрацювання з інноваційної політики в галузі розвитку національної системи освіти, оцінки ефективності діяльності закладу вищої освіти Основна: [2; 5; 6]; додаткова: [9; 14].
Тема 5. Сутність процесу навчання у закладах передвищої та вищої освіти.	Вивчення питань на самоопрацювання з організаційних форм навчання, сучасні технології навчання, технології E-learning. Практичне завдання № 5. Розробка технологічної карти навчального заняття. Підготовка міні-лекції з презентацією Основна: [3; 5 – 7]; додаткова: [8 – 11; 17]
Тема 6. Основи педагогічної майстерності.	Вивчення питань на самоопрацювання щодо мережевих засобів комунікацій для проведення навчальної роботи. Впровадження освітніх інновацій у педагогічну практику Основна: [2; 5; 6]; додаткова: [10; 11; 14]

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Методи, які будуть використані для оцінювання результатів навчання:

- усний;
- письмовий (перша ті друга контрольні точки);
- тестовий контроль;
- контроль виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації, творчі проекти тощо);
- підсумковий (семестровий) – екзамен.

Періодичний контроль складається з двох контрольних робіт (перша ті друга контрольні точки).

Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання.

Екзаменаційний білет включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту (екзамен не передбачено).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (під час семінарських занять), контролю виконання завдань самостійної роботи (есе, презентації, творчі проекти), періодичного контролю періодична контрольна робота, екзамену. За результатами суми двох періодичних контрольних робіт, оцінки за поточний контроль та екзаменаційної оцінки виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Загальна система оцінювання курсу

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).

Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.

Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$.

Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.

Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.

Критерії оцінювання поточного контролю на семінарських заняттях (усне, письмове опитування):

«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому

нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

«3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.

«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Критерії оцінювання періодичного контролю

Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів – 30.

Десять тестових завдань по 1 балу – 10 балів.

Два розгорнуті питання по 10 балів.

Розгорнуті відповіді на 2 завдання оцінюються за 10-бальною шкалою.

10–9 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможній мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

8–7 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладі матеріалу.

6–5 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; не дає вичерпної відповіді на контенті питання.

4–3 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні.

1–2 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів: відповідь відсутня

Критерії оцінювання підсумкового (семестрового) контролю

Підсумковий контроль з дисципліни «Педагогіка передвищої та вищої освіти» відбувається у формі екзамену.

Екзаменаційний білет включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів 100.

Тестові завдання 40 тестів по 1 балу.

Розгорнуті відповіді на два завдання оцінюються за 30-бальною шкалою.

25-30 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможний мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

19-24 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

13-18 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає його зміст, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал. Не здатен виділяти суттєві ознаки вивченого.

7-12 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні. Допускає багато суттєвих помилок у викладенні матеріалу.

1-6 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого.

0 балів: відповідь відсутня.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти : навч. посібн. для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти / Я.Я.Болюбаш. К. : ВВП «КОМПАС», 2017. 64с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С.Вітвицька. К.: Центр навчальної літератури, 2016. 384 с.
3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / В.М.Нагаєв. К. : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
4. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін. ; за ред. З.Н.Курлянд. 3-є вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2017. 495 с.
5. Педагогіка вищої школи і вищої освіти: курс лекцій для магістрів / І.П.Аносов, Т.Ф.Бельчева, М.В.Елькін, М.І.Приходько, В.М.Приходько, О.В.Федорова. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2009. 316 с.

6. Полякова Г.А. Педагогіка : навчальний посібник / Г.А.Полякова, Т.А.Борова. Х.: ВД: «ІНЖЕК», 2011. 374 с.
7. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / М.М.Фіцула. К.: «Академвидав», 2016. 352 с.

Допоміжна література

8. Вища освіта України і Болонський процес : навчальний посібник / за редакцією В.Г.Кременя, М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш та ін. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2014. 384 с.
9. Дудко Я.В. Генеза організації управління процесом трудового виховання у закладах вищої педагогічної освіти України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття). Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2021. Вип. №41. С.251–257. Фахове видання (Категорія Б), Sorernicus.
10. Дудко Я.В. Особливості інформаційного забезпечення умов управління виховною роботою у закладах вищої педагогічної освіти України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття). Академічні студії. Серія: Педагогіка. Луцьк : Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж», 2021. Вип. № 3. С. 64–69.
11. Компютерні технології в освіті : навч. посібн. / Ю.С.Жарких, С.В.Лисоченко, Б.Б.Сусь та ін. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2022. 239 с.
12. Кухаренко В.М. Дистанційне навчання : Умови застосування. Дистанційний курс: навчальний посібник / В.М.Куренко, О.В.Рибалко, Н.Г.Сиротенко ; за заг. ред. В. М. Кухаренка. 3-тє вид. Х. : НТУ «ХП», «Торгсін», 2020. 320 с.
13. Локарева Г.В. Педагогічне спілкування : науково-методичний посібник / Г.В.Локарева, Л.І.Міщик, О.О.Почерніна. Запоріжжя : Запорізький держуніверситет, 2017. 154 с.
14. Освітній менеджмент : навчальний посібник / за ред. Л.Даниленко, Л.Карамушки. К. : Шкільний світ, 2013. 400 с.
15. Студентська молодь України: сучасний вимір : щорічна Державна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2008 року) / [Є.І.Бородін, О.В.Белишев, А. В. Волошина та ін.] ; [редкол. Ю.О.Павленко [та ін.]]. К., 2019. 164 с.
16. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність / В.В.Химинець. Тернопіль : Мандрівець, 2019. 360 с.
17. Хрестоматія з педагогіки вищої школи : навч. посібн. / В.І.Лозова, А.В.Троцько, О.М.Іонова та ін. ; за заг. ред. В.І.Лозової. Х. : Віровець А.П. «Апостроф», 2011. 408 с. 30

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Всі українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітою: організації, вищі навчальні заклади, інформація про системи освіти найбільш розвинених країн, преса, виставки, конференції, фірми та ін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ednu.kiev.ua/>

Бібліотеки України:

<http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського

<http://www.nplu.kiev.ua> – Національна парламентська бібліотека

www.library.edu-ua.net – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського

<http://www.4uth.gov.ua> – Державна бібліотека України для юнацтва

<http://www.chl.kiev.ua> – Національна бібліотека України для дітей

<http://lib-gw.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<http://www.library.ukma.kiev.ua> – Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Освітні веб-сайти:

<http://www.mon.gov.ua> – веб-сайт Міністерства освіти і науки України

<http://www.testportal.gov.ua> – веб-сайт Українського центру оцінювання якості освіти

<http://www.iitzo.gov.ua> – веб-сайт Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

<http://osvita-ua.net> – веб-сайт інформує з різноманітних питань освіти в Україні та за кордоном

Українські освітні портали:

<http://www.ednu.kiev.ua> – Освітянська Мережа України представляє усі українські інформаційні ресурси, що пов'язані з освітою, як в Україні, так і за кордоном.

<http://www.teacher.in.ua> – Український освітній портал – все для вчителя

<http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України і Росії

<http://school.kiev.ua/> – портал присвячений проблемам впровадження нових технологій в галузі середньої освіти України (Інформатика, підручники, матеріали, застосування комп'ютерів на уроках фізики, математики, іноземної мови, деяка інформація з Міністерства освіти та науки України, олімпіади, періодика)

<http://edu.ukrsat.com/> – для вчителів – методичні розробки, навчальні програми, для учнів – бібліотеки, реферати, олімпіади, адреси шкіл Києва та України

<http://www.ednu.kiev.ua/> – Educational Network Ukraine. На цьому сервері представлені всі українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітніми – організаціями, вищі навчальні заклади, докладна інформація про системи освіти найбільш розвинутих країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми й ін.

<http://www.osvita.org> – Освітньо-консультативний центр «Освіта»

<http://o-svit.iatp.org.ua> – каталог освітніх ресурсів О-СВІТ – інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців.

Офіційні веб-сторінки:

<http://www.mon.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства освіти та науки України.

<http://www.apsu.org.ua> – Академія педагогічних наук України

<http://www.oblosvita.kiev.ua> – Управління освіти і науки Київської обласної державної адміністрації.

<http://www.kristti.kiev.ua> – Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів

Сайт Інституту засобів навчання Академії педагогічних наук. – Режим доступу:

<http://www.ime.edu-ua.net/default.htm>